

คำถาม-คำตอบ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติมาตรการป้องกันความเสี่ยงค่าเงินบาท
ตามหนังสือที่ ธปท.ว. 5491/2568 ลงวันที่ 1 กันยายน 2568

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.	กรณี NR ขอสินเชื่อสกุลบาทจาก สง. แล้ว สามารถใช้สินเชื่อดังกล่าวเป็น Underlying ในการทำธุรกรรม FX/THB เช่น FX/THB value Same Day, Tomorrow, Forward หรือ swap กับ สง. ได้หรือไม่	NR ไม่สามารถใช้สินเชื่อดังกล่าวมาเป็น Underlying ในการทำธุรกรรม FX/THB กับ สง. ได้ เนื่องจากธุรกรรมระหว่าง สง. และ NR ไม่ถือเป็น Underlying ตามหลักการมาตรการป้องกันความเสี่ยงค่าเงินบาท อย่างไรก็ตาม NR สามารถทำ FX/THB value Same Day, Tomorrow เพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของสินเชื่อสกุลบาทที่ NR กู้มาเพื่อ Underlying หรือเพื่อการลงทุนใน Project Finance ใน CLMVY ได้
2.	สง. สามารถให้สินเชื่อสกุลบาทแก่ NR เพื่อนำไปชำระภาระ Underlying โดยมีวันส่งมอบเงินกู้ไม่ตรงกับวันที่ชำระภาระ Underlying ได้หรือไม่	สามารถทำได้ โดยต้องนำเงินกู้ฝากเข้าบัญชี SNA ซึ่ง NR ผู้กู้ขอเปิดไว้กับ สง. ผู้ให้กู้ และ สง. ผู้ให้กู้ต้องดูแลให้ NR นำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์การกู้เท่านั้น
3.	กรณี สง. ให้สินเชื่อสกุลบาทแก่ NR เพื่อนำไปชำระภาระ Underlying แล้ว NR สามารถนำเงินสินเชื่อสกุลบาทดังกล่าวไปซื้อเงินตราต่างประเทศ ได้หรือไม่	ไม่สามารถทำได้ โดย NR ต้องนำเงินไปใช้ชำระภาระ Underlying เท่านั้น
4.	กรณี สง. ให้สินเชื่อสกุลบาทแก่ NR เพื่อ NR นำไปให้กู้แก่ Resident ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และ NR ได้รับคืนเงินกู้จาก Resident ก่อนกำหนด โดย NR จะยังไม่ชำระคืนสินเชื่อให้แก่ สง. ในทันที แต่จะรอชำระคืนเมื่อครบกำหนด สามารถทำได้หรือไม่	สามารถทำได้ โดยให้ฝากเงินไว้ในบัญชี SNA
5.	ธุรกรรม Total Rate of Return Swap (TORS) ที่อ้างอิงราคาตราสารหนี้ ถือเป็นธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต ที่ สง. สามารถทำธุรกรรมได้ตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงค่าเงินบาทหรือไม่	เนื่องจาก TORS ที่อ้างอิงราคาตราสารหนี้ มีลักษณะของการกำหนดราคาซื้อขายตราสารหนี้ในอนาคตคล้าย bond forward ตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงค่าเงินบาท จึงให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านตลาดอ้างอิงราคาตราสารหนี้ ซึ่ง สง. ไม่สามารถทำกับ NR ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ สง. ทำเพื่อบริหารความเสี่ยงจากการรับทำธุรกรรมดังกล่าวกับ Resident ที่ไม่ใช่ สง.
6.	กรณี บล. กู้ยืมเงินบาทโดยตรงจาก NR โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจของ บล. นั้น หมายรวมถึงการที่ บล. นำเงินไปลงทุนในกิจการในไทยด้วยหรือไม่ และ NR ผู้ให้กู้สามารถให้การให้กู้ดังกล่าวเป็น Underlying ในการทำธุรกรรม FX/THB กับ สง. เพื่อ funding/hedging ได้หรือไม่	สามารถกู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุนในกิจการในไทยได้ แต่ NR ผู้ให้กู้ไม่สามารถให้การให้กู้ดังกล่าวเป็น Underlying ในการทำธุรกรรม FX/THB กับ สง. เพื่อ funding/hedging ได้ เนื่องจากธุรกรรมระหว่าง สง. และ NR ไม่ถือเป็น Underlying ตามหลักการมาตรการป้องกันความเสี่ยงค่าเงินบาท
7.	กรณี สง. กู้ยืมเงินบาทโดยตรงจาก NR หรือออก B/E ขายให้แก่ NR โดยมี Underlying คือธุรกรรมที่ Resident กู้ยืมเงินบาทโดยตรงจาก สง. นั้น	

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	(1) สง. สามารถกู้ยืมเงินบาท โดยรวมธุรกรรมของ Resident หลายราย และการกู้ไม่เกินกว่าที่ Resident กู้ยืมเงินบาทโดยตรงจาก สง. ได้หรือไม่ (2) สง. สามารถคืนหนี้เงินกู้ให้แก่ NR ก่อนที่จะได้รับ คืนหนี้จาก Resident ได้หรือไม่ (3) หากมูลค่าของ Underlying ระหว่าง สง. และ Resident ลดลง เช่น สง. รับชำระคืนหนี้บางส่วน จาก Resident กรณีนี้ สง. ต้องดำเนินการอย่างไรกับ ธุรกรรมกู้ยืมกับ NR หรือไม่ (4) NR ผู้ให้กู้ สามารถใช้การให้กู้ดังกล่าวเป็น Underlying ในการทำธุรกรรม FX/THB เพื่อ funding/hedging ได้หรือไม่	(1) ไม่สามารถทำได้ โดยจะต้องแยกเป็นรายธุรกรรมในลักษณะ back-to-back ที่มีรายละเอียด เช่น วันกู้ยืมเงิน ประเภทธุรกรรม จำนวนเงิน วันคืนเงินกู้ ตรงกับธุรกรรมที่ Resident กู้ยืมจาก สง. (2) การคืนหนี้เงินกู้ของ สง. ต้องตรงวันกับการคืนหนี้ของ Resident (3) สง. ต้องลดมูลค่าการกู้ยืมเงินบาทจาก NR ในทันที (4) ไม่ได้ เนื่องจากธุรกรรมระหว่าง สง. และ NR ไม่ถือเป็น Underlying ตามหลักการมาตรการป้องปรามฯ
8.	กรณี NR ที่เป็น End Beneficiary (EB) ลงทุนใน หลักทรัพย์ไทยผ่าน NR ที่เป็น ICSD หรือ Global custodian (GC) และต่อมาได้รับเงินบาทที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ไทยดังกล่าว เช่น bond redemption เงินปันผล หรือเงินจากการขาย หลักทรัพย์จาก ICSD/GC โดยฝากเข้าบัญชี NRBS ของ EB และไม่สามารถถดถอยคืนเงินในบัญชีได้ทัน EB รายดังกล่าว สามารถมียอดคงค้างเกินวงเงินที่กำหนด ได้หรือไม่	ผ่อนผันให้บัญชี NRBS ของ EB มียอดคงค้างเกินวงเงินที่กำหนด ในกรณีดังกล่าวได้หากมีหลักฐานที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) หลักฐานที่แสดงได้ว่าเงินบาทที่เกินนั้นเป็นเงินที่ได้รับจากการ ลงทุนในไทยของ NR EB ดังกล่าว เช่น หลักฐาน holding statement ที่แสดงว่า NR EB ดังกล่าวเป็นผู้ถือหลักทรัพย์ 2) หลักฐานการโอนเงินบาทดังกล่าวในทุกทอด ทั้งนี้ สง. ต้องส่งรายงาน R02 ผ่านบริการรับ-ส่งข้อมูล DAP โดย ระบุชื่อ NR เจ้าของบัญชี ยอดคงค้างในบัญชี NRBS และแนบไฟล์ เอกสารประกอบเข้ามาในระบบของ สปท. ภายในวันที่ยอดคงค้าง เกิน และให้ สง. จัดเก็บเอกสารหลักฐานไว้ให้ สปท. ตรวจสอบได้
9.	ในกรณีที่ NR ได้รับเงินบาทในบัญชี NRBA/NRBS จากธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ Underlying เกินกว่า 200 ล้านบาทและไม่สามารถถดถอยคงค้างในบัญชีได้ ทันภายในวันนั้น จึงขอซื้อ FX/THB value Same Day กับ สง. ในวันทำการถัดไปเพื่อ NR ถดถอยคง ค้างในบัญชี สง. จะต้องรายงานธุรกรรมขาย FX/THB ในกรณีดังกล่าวในรายงาน DF_OLB อย่างไร	ให้ สง. รายงานเป็นธุรกรรมแบบมี Underlying ตามวัตถุประสงค์ ที่ได้รับเงินบาทมา
10.	หากยอดคงค้าง ณ สิ้นวันในบัญชี NRBA/NRBS ของ ลูกค้า NR จะเกิน 200 ล้านบาท สง. สามารถออก B/E เพื่อกู้เงินบาทจาก NR รายดังกล่าว เพื่อช่วยลด ยอดคงค้างในบัญชี NRBA/NRBS ได้หรือไม่	สปท. ไม่ได้มีเจตนารมณ์ให้ สง. ออกตราสารหนี้เพื่อกู้เงินบาทจาก NR ในกรณีดังกล่าว
11.	กรณี สง. ทำธุรกรรม Funded Credit Derivatives กับ NR มีแนวทางปฏิบัติอย่างไรบ้าง	เนื่องจากธุรกรรม Funded Credit Derivatives มีการวางเงินทั้ง จำนวนเป็นประกันในการรับความเสี่ยงด้วย จึงต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		- หากเป็นการทำในลักษณะเงินกู้ยืม ให้ สง. ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การให้สินเชื่อสกุลบาท หรือการกู้ยืมเงินบาท ตามแต่กรณี - หากเป็นการทำในลักษณะตราสารหนี้ ให้ สง. ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การซื้อตราสารหนี้เงินบาทที่ NR ออกจำหน่ายในประเทศไทย หรือการออกตราสารหนี้เงินบาทในประเทศไทย ขายให้แก่ NR ตามแต่กรณี
12.	NR สามารถใช้บัญชี SNA เพียงบัญชีเดียว เพื่อรองรับการให้สินเชื่อสกุลบาทจาก สง. (THB Loan) และเพื่อการออกจำหน่ายพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลบาทในประเทศไทย (Baht Bond) ได้หรือไม่	ไม่สามารถทำได้ NR ต้องเปิดบัญชี SNA สำหรับการให้สินเชื่อสกุลบาทจาก สง. แยกจากบัญชี SNA สำหรับการออกจำหน่าย Baht Bond ในประเทศไทย แต่หาก NR รายดังกล่าวได้รับสินเชื่อสกุลบาทหลายโครงการ หรือมีการออก Baht Bond หลายครั้ง ในทางปฏิบัติ NR อาจใช้บัญชี SNA สำหรับการให้สินเชื่อสกุลบาทจาก สง. หรือบัญชี SNA สำหรับการออกจำหน่าย Baht Bond ในประเทศไทย แล้วแต่กรณี ที่เป็นบัญชีเดิมก็ได้ (ไม่ต้องเปิดบัญชีใหม่ทุกครั้ง) แต่ สง. ต้องมั่นใจว่าสามารถดูแลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในแต่ละโครงการหรือการออก Baht Bond ในแต่ละครั้งได้
13.	ในกรณีที่ NR กู้ยืมเงินบาทจาก สง. หรือออก Baht Bond ในประเทศไทย NR สามารถทำธุรกรรมขาย FX/THB เช่น FX/THB value Same Day, Tomorrow, Forward, Option เพื่อฝากเข้าบัญชี SNA เพื่อรอชำระคืนเงินกู้บาท โดยมีวันครบกำหนดของธุรกรรมขาย FX/THB ก่อนวันครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ ได้หรือไม่	NR สามารถทำธุรกรรมขาย FX/THB เพื่อฝากเข้าบัญชี SNA ได้ เฉพาะ FX/THB value Same Day หรือ Tomorrow เพื่อเตรียมชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของสินเชื่อสกุลบาทที่ NR กู้มาเพื่อ Underlying หรือเพื่อการลงทุนใน Project Finance ใน CLMVY หรือออก Baht Bond ในประเทศไทยเท่านั้น ทั้งนี้ ธุรกรรมระหว่าง สง. และ NR เช่น ธุรกรรมการให้กู้/กู้ยืมเงินบาท ไม่ถือเป็น Underlying ตามหลักการของมาตรการป้องกันปรามปรามในการทำธุรกรรม FX hedging
14.	กรณี สง. ให้สินเชื่อสกุลบาทแก่สาขาของ ธพ.ไทยที่ตั้งอยู่ในประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเพื่อ Underlying ในประเทศไทย หรือเพื่อการค้าการลงทุนในประเทศดังกล่าว หรือเพื่อการลงทุนใน Project Finance ที่ดำเนินการใน CLMVY สง. ต้องฝากเงินสินเชื่อดังกล่าวเข้าบัญชี SNA ด้วยหรือไม่	สง. ผู้ให้สินเชื่อต้องฝากเงินสินเชื่อเข้าบัญชี SNA ซึ่งสาขาของ ธพ.ไทยที่ตั้งอยู่ในประเทศดังกล่าวเปิดไว้กับ สง. ผู้ให้สินเชื่อ ยกเว้นกรณีที่ระบุในสัญญาว่าต้องชำระเงินให้แก่บุคคลที่สามที่เกี่ยวข้อง
15.	NR สามารถใช้บัญชี NRBA/NRBS เพื่อการให้สินเชื่อสกุลบาท/หรือเพื่อการออกจำหน่าย Baht Bond ในประเทศไทย ได้หรือไม่	ไม่ได้ โดยจะต้องทำผ่านบัญชี SNA และการใช้เงินต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์การให้สินเชื่อ/หรือการออกจำหน่าย Baht Bond ในประเทศไทย

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
16.	กรณี NR ที่ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ทำธุรกรรม FX/THB กับ สง. ในต่างประเทศ และ สง. ในต่างประเทศ มา back-to-back กับ สง. นั้น สง. ผู้รับทำธุรกรรมจะต้องดำเนินการอย่างไร	ก่อนรับทำธุรกรรม : สง. ต้องมีหลักฐานการทำธุรกรรมระหว่าง NR ที่ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันกับ สง. ในต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดที่ทำให้ สง. ตรวจสอบได้ว่าเป็นการ back-to-back เช่น จำนวนเงิน วันที่ครบกำหนดอายุ (ไม่ต้องเรียกเอกสารแสดง Underlying และหนังสือมอบอำนาจจาก NR ที่ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันผู้เป็นเจ้าของ Underlying ให้ สง. ในต่างประเทศมาทำธุรกรรมแทน) การรับทำธุรกรรม : ธุรกรรมที่ สง. รับทำกับ สง. ในต่างประเทศดังกล่าวสามารถมีประเภทธุรกรรม หรือวันที่ทำธุรกรรม หรือสกุลเงินแตกต่างจากธุรกรรมที่ สง. ในต่างประเทศรับทำกับ NR ที่ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ได้ ทั้งนี้วันที่ทำธุรกรรมแตกต่างกันได้ไม่เกิน 1 วันทำการ ทั้งนี้ สง. ต้องตรวจสอบว่าธุรกรรมที่ สง. ในต่างประเทศ ทำเพื่อ back-to-back ดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เช่น กรณี สง. ขาย FX/THB สง. ต้องตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินบาทว่าไม่ใช่ Negative List ด้วย
17.	การรายงานธุรกรรมซื้อขายตราสารทุน โดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนตราสารทุนกับ NR ของบริษัท หลักทรัพย์จะต้องรายงานใน DF_OBT (Data File : Outstanding Balance of THB Borrowing Transaction with Non-Resident (With and Without Underlying) อย่างไร	ให้รวมรายงานเป็นต่อราย NR ดังนี้ - ให้อายงานข้อมูล Contract Date / Effective Date / Maturity Date เป็นวันเดียวกัน - Financial Transaction Type ระบุเป็น OT (ธุรกรรมอื่นๆ) และระบุใน Financial Transaction Description ว่าเป็นธุรกรรม SBL ด้านไหน ได้แก่ “SBL หุ้น ผัง บล.ให้ยืมหุ้น” หรือ “SBL หุ้น ผัง บล.ยืมหุ้น” ตามแต่ละกรณี - Contract Amount คือ มูลค่าตลาดของธุรกรรม SBL แบบ mark to market รายวัน - Outstanding Balance คือ จำนวนหลักประกันทั้งหมดที่วาง (หลักประกันที่สามารถวางได้ ได้แก่ เงินบาท FX และหุ้น) - Underlying Code ให้ระบุเป็น OT (อื่นๆ) พร้อมระบุ Description เป็น ข้อมูลจำนวนหลักประกันที่วางในแต่ละประเภทหลักประกัน